

bem, ac Jenping & Xuikeu oppidum, inde immensa aquarum mole auctum metropolis territorium ingreditur, ac dein mare subit. Ex Puching ad oppidum usque Xuikeu per valles ac saxa ingenti impetu ac violentia volvitur, inde placidissimum flumen est, & quantumcumque violentum, enavigatur tamen à Sinis consueta illorum industria ac parvarum navicularum raro artificio: hæ enim naves clavum, ut aliæ, non habent, sed duos longissime porrectos, ad puppim unum, ad proram alterum; his per saxa ac scopulos prominentes facillime, ac velocissime naves, ac si fræno equos continerent, dirigunt. Bis hoc iter peregi descendens scaphis istis non sine aliquo horrore, cum sæpe inter saxa vix tantus sit canalis, ut ad scapham ipsam capiendam videatur sufficere, atque illa undique navim cingere videantur, unde & non rara illic naufragia accidunt; ex hac autem navigandi difficultate nautarumque industria inter Sinas natum diverbium cum ajunt: nautas esse ferreos, naves vero papyraceas, eo quod tenuibus ac minime resistentibus constant asseribus, imo ne clavis quidem compaginatis, sed vimine quodam lentissimo; unde tametsi in saxa impingat navis, sæpe tamen minime rumpitur, quia vix resistit. Quanto autem impetu ac vi proruant hi torrentes, vel ex eo satis intelliges, quod ex Puching ad metropolim usque iter absolvatur triduo, & ad ascensum quindecim omnino dies necessarii sint.

Secunda Urbs

C I V E N C H E V.

CIvencheu urbs magna est, mercimoniis opibusque florens; ædificiorum, templorum, compitorumque splendore, majestate, ac pulchritudine ingens spatium complectitur; plateæ omnes lateribus duplici quadratorum saxorum serie clausis stratae sunt nitidissime; si usquam alibi domus hic elegantes, ac magnificæ sunt, & ut reliqua sumptuosa ædificia, ac quamplurimos ubique arcus triumphales taceam, fanum idolorum Caiyuen memoria sane & admiratione dignum est, quod in medio duo septizonia claudunt, quorum quodlibet centum viginti sex perticas altum est, inter duas enim zonas ad undeviginti perticas numerant; podia autem ac meniana singularum zonarum ita prominent, ut undique circumiri turres ab exteriori parte possint;

*Fanum
miran-
dum.*

ex meris omnia lapidibus ac marmoribus constant: intra ipsam turrin in qualibet contignatione cuprea vel marmorea erecta est statua idoli Fe, quæ omnes statuae adeo eleganter ac affabre sculptæ sunt, ut jactent ipsimet Sinæ, non ab homine aliquo effictas, sed à quodam ex illis, quos numquam mori dictitant, atque immortales seu Xinsien vocant.

Urbs ipsa mari adjacet, locumque amenissimum occupat, & ad moenia usque per maris Sinum naves maximas admittit, & ab utraque quidem urbis parte: jacet enim urbs in promontorio undique aquis cincto, præterquam ad Boream & Notapeliotem; ultra aquas vero in ipso littore oppida habet populo ac mercibus frequentissima, præcipue eo in loco, qui ad Barrolybicum vergit, Loyang dictus, qui magnis utique civitatibus comparari potest, ubi pons ille incipit ejusdem cum loco nominis, cui an par, aut secundus detur in orbe, qua patet universo, haud immerito dubitem. de eo ita inquit Sinicus auctor: jacet Loyang pons ad urbis Barrolybicum supra Loyang flumen exstructus, dicitur etiam Vangan Pons, hunc ædificavit urbis præfectus dictus Caijang, ejus longitudo ultra trecentas & sexaginta perticas protenditur, latitudo autem sesquiperticam obtinet, priusquam pons structus esset, navibus patebat transitus, sed quotannis propter æstus vehementiam quam plurimæ cum ipsis vectoribus mergebantur; optabat Caijangus, ut hominum ac præsertim suorum saluti & incolumitati consuleret, pontem exstruere, sed cum ad hoc opus hominum vires nullo modo intelligeret sufficere, videretque maximam aquæ altitudinem fundamentis jaciendis minime aptam esse, invocato maris spiritu, petiit ut æstum contineret, obtinuitque (si credere fas est) postquam maria omnia fuere pacata, atque uno ac viginti diebus cessavit æstus, tum demum fundamenta jacta, insumptaque ad quater decies centena aureorum millia: hæc ille. Sed nos relictis fabulis ad pontem vere omni admiratione dignissimum veniamus: bis ego eum non sine stupore inspexi, atque accurate notavi omnia; totus ex eodem secto nigricanteque est lapide, nullum habet arcum seu fornicem, sed pilas ex lapidibus ingentibus structas supra trecentas, omnes maximi navigii figuram habent utrinque in angulum acutum desinentem, ut minus aquæ vim ac allisionem sentiant: in superna lapidum coagmentatione à pila ad pilam, quin-

Pons celeberrimus.